

ДЛЯ РЕЗЕРВІСТІВ НА ЗАМІТКУ ПРО ІСНУЮЧІ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ ТА ГАРАНТІЇ РЕЗЕРВІСТАМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ У 2018 РОЦІ.

На сьогодні основні норми щодо служби в резерві викладені у **трьох Законах України** “Про військовий обов'язок і військову службу”, “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, а також у Положенні про проходження громадянами України служби у військовому резерві Збройних Сил України, яке затверджено **Указом Президента України**.

На виконання зазначених законодавчих актів та Указу Президента України розроблено понад **десяти нормативно-правових та відомчих документів** щодо забезпечення проходження служби в резерві.

Нормативно-правові документи: Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження структури військового резерву людських ресурсів” від 12.11.2014 № 607 (зі змінами від 27.07.2016 № 474), “Про порядок і розміри грошового забезпечення та заохочення військовозобов'язаних та резервістів” від 23 листопада 2006 року № 1644 (зі змінами від 18.03.2015 № 124).

Відомчі документи:

наказ Міністра оборони України від 12.05.2007 № 80 (зі змінами) “Про затвердження Інструкції про умови виплати грошового забезпечення та заохочення військовозобов'язаних та резервістів”;

військові стандарти, які затверджені наказами Генерального штабу Збройних Сил України: від 24.01.2013 № 16 “Про затвердження Інструкції про порядок комплектування резервістами органів військового управління, військових частин Збройних Сил України”; від 10.07.2013 № 154 “Про затвердження Інструкції про організацію та порядок ведення військового обліку резервістів у Збройних Силах України”; від 24.12.2016 № 487 “Про затвердження Інструкції про порядок підготовки резервістів у Збройних Силах України”; директива Генерального штабу Збройних Сил України від 27.05.2015 № Д-7 “Про уточнення порядку комплектування Збройних Сил України резервістами в особливий період” (зі змінами від 27.08.2015 № Д-13), інші директиви та методичні рекомендації.

Згідно існуючих нормативно-правових документів **резервісти** (як за контрактом, так і оперативного резерву) **мають наступні соціальні пільги та гарантії:**

Резервісту за 30 днів підготовки виплачується:

грошова виплата із розрахунку до двох мінімальних прожиткових мінімумів на місяць для працездатних осіб на 01 січня календарного року (з 01.01.2018 року – **1 762 грн.**) – від **2 643 до 3 524 грн.** (в залежності від військового звання). Цю норму запроваджено з **2016 року**, за рахунок чого **збільшено розміри грошового забезпечення резервістам більше ніж в 2 рази**, та введено її **виплату одразу по закінченню зборів** у військовій частині, що в цілому дозволило суттєво підвищити мотивацію до залучення резервістів на зборів заходи;

*Загальна сума грошових виплат непрацюючому резервісту рядового складу за місяць підготовки у 2015 році складала близько **2 500 грн.**, внесені зміни дали змогу збільшити її більш ніж в **2 рази** – до **5 194 грн.***

для **тимчасово не працюючих** – мінімальний прожитковий мінімум для працездатних осіб на 01 січня календарного року (з 01.01.2018 року – **1 762 грн.**);

добові (за кожен день зборів в залежності від військового звання – від **360 до 900 грн.**);

грошова винагорода в кінці року (фіксований розмір якої залежить від військового звання – від **1 600 до 3 100 грн.**).

У підсумку загальна сума грошових виплат непрацюючим резервістам у **2017 році** за місяць підготовки складає від **5 194 до 7 651 грн.**, що в **три рази** перевищує виплати військовозобов'язаним.

Крім того, для **працюючих** резервістів компенсується виплата **середньомісячної заробітної плати** за місцем роботи (за весь час виконання ними обов'язків служби у

військовому резерві з 01.01.2018 року – не менше 3 723 грн.).

Так, **працюючий резервіст** (при мінімальній заробітній платі) за місяць зборів у **2018 році** отримуватиме від **6 773 до 9 229 грн.** (в залежності від військового звання).

Також резервісту компенсується вартість **проїзду** або здійснюється його доставка силами військового комісаріату.

Резервісту гарантується:

збереження місця роботи;

державне страхування на час зборів.

Резервіст забезпечується безкоштовно:

військовою формою одягу;

харчуванням, проживанням та медичним обслуговуванням під час зборів.

Крім цього, **резервіст має можливість:**

самостійно визначати тривалість проходження військової служби та укласти **контракт на проходження військової служби** на терміни від півроку і більше (до 3-5 років), з його подальшим продовженням на обраний термін **при збереженні всіх соціальних пільг**, які передбачені для **мобілізованих** (збереження місця роботи, посади, середнього заробітку, виплати пенсій тощо);

Методичними рекомендаціями ГШ ЗС України визначено спрощений порядок укладання контрактів на проходження військової служби та їх підписання безпосередньо в ході зборів, без збору чисельних додаткових довідок.

укладати контракт на проходження **служби у військовому резерві** (зокрема і в особливий період) за спрощеним порядком у військовій частині, військовому комісаріаті;

Методичними рекомендаціями визначено порядок дій командирів військових частин, військових комісарів щодо спонукання резервістів до укладання контрактів на проходження служби у військовому резерві та їх підписання безпосередньо в ході зборів за спрощеною процедурою, без збору чисельних додаткових довідок. Основним мотивуючим стимулом у цьому процесі є те, що при мобілізації резервіст буде призваний виключно в ту бригаду, з якою укладений контракт; резервісти за контрактом мають переважне право просуватися по службі, отримувати чергові військові звання.

підвищувати кваліфікацію, отримувати нову військово-облікову спеціальність, досвід на командних посадах;

звільнитись від призову на строкову військову службу після виконання обов'язків служби у військовому резерві протягом двох контрактів.

Але майже всі ці гарантії та **пільги однакові**, як для резервістів за контрактом, так і для тих хто в оперативному резерві. Тому більшість резервістів на пропозиції щодо укладання контрактів, з дивуванням відповідають: "А навіщо це мені, я і так резервіст?!"

В агітаційній роботі щодо укладання контрактів в резерві на сьогодні використовуються лише наступні **переваги:**

призов за мобілізацією (на збори) тільки до тієї частини, з якою укладений **контракт;**

першочергове просування по службі;

отримання чергових військових звань в резерві.

Вже зараз вживаються заходи по покращенню соціального статусу і відповідно розроблено **проект Закону України** "Про внесення змін до деяких законів України щодо проходження служби у військовому резерві на особливий період", який пройшов всі процедури погодження та 19.05.2017 зареєстрований у **Верховній Раді** України за № 6474.

Зазначеним законопроектом передбачається:

внести зміни стосовно суттєвого **вдосконалення системи соціальних гарантій і пільг** резервістів

При цьому пропонується:

виплата резервістам одноразової грошової винагороди при укладанні контракту на проходження служби в резерві – від 4 000 до 6 000 грн. При цьому передбачити її повне відшкодування у разі не виконання резервістом плану зборових заходів;

перехід на виплату грошового забезпечення резервістам як військовослужбовцям (за час виконання обов'язків служби);

обчислення пільгової військової пенсії з урахуванням служби в резерві (1 рік за 3 роки в резерві);

позачергове надання місць у дитячих закладах дітям резервістів.

з одночасним посиленням кримінальної та адміністративної відповідальності резервістів за ухилення від призову як під час мобілізації, так і на навчальні збори.

Наприклад за досвідом вивчення систем військового резерву розвинених країн встановлено, що у багатьох арміях встановлена жорстка відповідальність для резервістів за невиконання визначених обсягів зборової підготовки на рік (від штрафів (близько 2 тис. дол.) до ураження в правах – Швейцарія, Фінляндія, Ізраїль). В той же час, загальною практикою є гнучкі підходи до проведення зборів, коли резервісту надано право вибору термінів їх проходження (від двох-трьох на вибір) у зручний для нього та його роботодавця час. При цьому, заходи загальновійськової підготовки, як правило, проводяться у вихідні дні (близько 12-15 діб на рік).

На даний час що до перспективи, то Міністерством оборони України розробляється проект Закону України щодо забезпечення переходу від служби в оперативному резерві до добровільної служби у військовому резерві за контрактом, який буде включено до вже існуючого проекту Закону між першим та другим читанням у Верховній Раді України.

Зазначеним законопроектом передбачається внести зміни до законодавства щодо:

надання виключного права щодо прийому на державну службу (в Національну поліцію, СБУ тощо) для військовозобов'язаних громадян лише після виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві протягом двох контрактів;

надання пільг зі сплати податків підприємцям усіх форм власності у разі працевлаштування осіб, які проходять службу в резерві за контрактом (за аналогією надання пільг роботодавцям, які працевлаштовують інвалідів);

встановлення 3% податку на дохід військовозобов'язаних громадян, які не проходили військову службу (службу в резерві протягом двох контрактів);

дострокового (на п'ять років) набуття права на пенсію за 25 років служби в резерві;

можливості медичного забезпечення резервістів у військових лікувальних закладах, перебуваючи на пенсії (після 25 років служби в резерві);

надання резервістам права на придбання у власність травматичної (гладкоствольної) зброї, а в перспективі і нарізної;

надання резервістам додаткової доби до відпустки за кожен рік служби у військовому резерві;

надання можливості офіцерам-резервістам, які не мають вищої освіти, права на укладання контрактів на військову службу, після навчання на курсах підготовки та підвищення кваліфікації.

В той же час, враховуючи світовий досвід, вважається за необхідне збереження і по закінченню особливого періоду норми щодо обов'язкового зарахування до оперативного резерву всіх військовослужбовців, які звільняються зі служби – на термін до 10 років.

Примітка:

ЗАГАЛЬНА СУМА ВИПЛАТ (після всіх утримань)			
за рік, залежно від військового звання, за умови проходження 30-денних навчальних зборів			
резервістам:		військовозобов'язаним:	
безробітним	працюючим	безробітним	працюючим
від 5 194	від 6 773	від 1 778	від 3 357
до 7 651	до 9 229	до 2 318	до 3 897

